

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 173 (XVII) — Nr. 604

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 13 iulie 2005

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 237 din 10 mai 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (3) lit. a) și alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România.....	1-4		
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
— Ordin al ministrului finanțelor publice privind aprobarea Normelor metodologice pentru aparatul de control financiar al statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.....		889.	5-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 237

din 10 mai 2005

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (3) lit. a) și alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Aspazia Cojocaru — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Petre Ninosu — judecător
Șerban Viorel Stănoiu — judecător
Ion Predescu — judecător
Ion Tiucă — procuror
Valentina Bărbățeanu — magistrat-asistent

București — Secția a VIII-a pentru conflicte de muncă și litigii de muncă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că textul criticat nu împiedică solicitantul unei forme de protecție umanitare să se adreseze justiției și să se prevaleze de toate garanțiile procesuale. De asemenea, consideră că, fiind vorba de norme procedurale, legiuitorul este liber să reglementeze, în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție.

La dosar a fost depus punctul de vedere al Oficiului Național pentru Refugiați, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Arată, în esență, că în analizarea unei noi cereri de acordare a statutului de refugiat se parcurg două etape. Astfel, mai întâi se

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) și alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, excepție ridicată de Shuai Guifang în Dosarul nr. 3.975/RF/2004 al Tribunalului

analizează admisibilitatea unei noi cereri, „în raport de elementele noi invocate de solicitantul de azil sau de transformările de ordin politic, social, militar sau legislativ din țara de origine, de natură a avea consecințe grave pentru solicitant“, iar apoi se inițiază procedura de acordare a unei forme de protecție, dacă se constată că noua cerere îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege. În ceea ce privește art. 17 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000, precizează că, „dacă dispoziția de părăsire a țării ar deveni suspensivă și în cazul în care se respinge ca inadmisibilă cererea de acces la o nouă procedură, ar însemna ca solicitantului să i se ofere un mijloc de suspendare la nesfârșit a acestei dispoziții, prin reiterarea cererilor de acordare a accesului la o nouă procedură de acordare a statutului de refugiat“.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 septembrie 2004, pronunțată în Dosarul nr. 3.975/RF/2004, **Tribunalul București — Secția a VIII-a pentru conflicte de muncă și litigii de muncă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) și alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România.**

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de recurenta Shuai Guifang într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea recursului formulat împotriva sentinței prin care Judecătoria Sectorului 2 București a respins plângerea împotriva hotărârii Oficiului Național pentru Refugiați de respingere a cererii de acordare a statutului de refugiat.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia afirmă că textele de lege criticate vin în contradicție cu prevederile referitoare la dreptul la un proces echitabil, cuprinse în art. 21 alin. (3) din Constituție și în art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens susține că art. 16 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 este neconstituțional, întrucât accesul la o nouă procedură de acordare a unei forme de protecție este permis doar pentru obținerea statutului de refugiat, „fiind exclusă, astfel, cealaltă formă de protecție prevăzută de legea specială, respectiv protecția umanitară condiționată“. Consideră că „prin aceasta se încalcă dreptul la un proces echitabil, din moment ce, prin limitarea menționată, este înfrânt dreptul la o nouă cerere de acordare a protecției umanitare condiționate“. În ceea ce privește art. 16 alin. (3) lit. a), afirmă că nesocotește dreptul la un proces echitabil, deoarece „accesul la o nouă procedură este condiționat strict și imperativ“, pe de o parte, de dovedirea de către solicitant a apariției, pe parcursul soluționării cererii anterioare, a unor elemente noi care, „în virtutea caracterului dinamic al vieții, pot apărea și după încheierea primei proceduri“, iar pe de altă parte, prin obligarea solicitantului să facă dovada existenței noilor motive invocate și a imposibilității prezentării lor cu ocazia soluționării cererii anterioare, ceea ce, în opinia autorului excepției, reprezintă „o limitare excesivă a dreptului la apărare al solicitantului, în raport cu specificul probațiunii în cauzele cu refugiați, în care, conform procedurilor

prevăzute în Manualul Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, se face aplicarea principiului împărțirii sarcinii probei și a principiului beneficiului dubiului“. În motivarea excepției de neconstituționalitate a art. 16 alin. (6) din ordonanța criticată, arată că se încalcă dreptul la un proces echitabil, întrucât „aceeași autoritate administrativă care a respins cererea de acces la o nouă procedură are și posibilitatea de a returna în țara de origine pe solicitantul care a formulat-o, înainte de pronunțarea în cauză, de către instanța de judecată competentă, a hotărârii sale definitive și irevocabile“. Aceasta deoarece „anularea dispoziției de părăsire a teritoriului intervine doar în situația admiterii de către autoritatea administrativă a cererii de acces la o nouă procedură, în situația respingerii acestei cereri, solicitantul putând fi oricând îndepărtat de pe teritoriul României“.

Tribunalul București — Secția a VIII-a pentru conflicte de muncă și litigii de muncă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, consideră că autorul excepției dă prevederilor art. 16 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 o interpretare restrictivă. Aceasta deoarece, în realitate, prevederile menționate sunt incidente și în cazul în care partea întrunește condițiile pentru acordarea asistenței umanitare condiționate, titularului cererii de acordare a statutului de refugiat neimpunându-i-se în mod expres să solicite forma de protecție prevăzută în mod subsidiar de legiuitor. În ceea ce privește situațiile intervenite ulterior primei proceduri, arată că „legiuitorul a înțeles să le confere eficiență prin art. 16 alin. (3) lit. b)“. În continuare, precizează că și art. 16 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 este constituțional, apreciind că, „dacă suspendarea dispoziției de a părăsi țara ar interveni și în cazul în care se respinge ca inadmisibilă cererea de acces la o nouă procedură, ar însemna ca petentului să i se ofere un mijloc de suspendare la nesfârșit a acestei dispoziții, prin reiterarea cererilor de acordare a accesului la o nouă procedură“.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, arătând, dintru început, că obiectul acesteia îl constituie, ca urmare a republicării și renumerotării Ordonanței Guvernului nr. 102/2000, art. 17 alin. (3) lit. a) și alin. (6). În continuare, observă că din motivarea autorului excepției ar rezulta că, de fapt, dispozițiile contestate ar fi cele ale art. 29 alin. (4) din ordonanță, prin care se stabilește procedura de încetare, retragere sau anulare a protecției umanitare condiționate, fiind posibilă o greșită indicare a obiectului excepției de către autorul acesteia. Făcând însă referire la textele de lege criticate, apreciază că art. 17 alin. (3) lit. a) este constituțional, întrucât prevede „posibilitatea formulării unei a doua cereri pentru acordarea statutului de refugiat și procedura de urmat, reglementându-se, astfel, un beneficiu suplimentar al legii în favoarea străinului, care poate urma, în acest fel, atât procedura administrativă, cât și

posibilitatea unei a doua acțiuni în justiție — una vizând admisibilitatea cererii și cea de-a doua, în condițiile acordării accesului la o nouă procedură, privind chiar fondul cauzei“. Consideră că nici critica de neconstituționalitate a art. 17 alin. (6) nu este întemeiată, întrucât trebuie avute în vedere prevederile alin. (7) și (8) ale aceluiași articol, prin care se reglementează posibilitatea formulării unei plângeri împotriva hotărârii prin care a fost respinsă ca inadmisibilă o nouă cerere de acordare a statutului de refugiat, plângere care se soluționează conform art. 16 din ordonanță. Conchide că textele criticate au fost edictate „tocmai pentru a asigura un acces lărgit la justiție persoanelor ce solicită una din formele de protecție prevăzute de lege și care au beneficiat, deja, în cadrul unei prime cereri formulate, de dreptul la un proces echitabil“.

Avocatul Poporului precizează că, ulterior sesizării Curții Constituționale, Ordonanța Guvernului nr. 102/2000, cu modificările și completările ulterioare, a fost republicată, dându-se textelor o nouă numerotare, astfel încât art. 16 a devenit art. 17. Apreciază că dispozițiile de lege criticate, referitoare la condițiile în care poate fi depusă o nouă cerere de acordare a statutului de refugiat și la procedura de soluționare a acesteia, „nu opresc, în realitate, părțile interesate de a apela la instanțele judecătorești și de a se prevala de toate garanțiile procesuale, care condiționează, într-o societate democratică, procesul echitabil“. Arată că, „în sensul practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, conceptul de proces echitabil nu implică imperios existența mai multor grade de jurisdicție, a unor căi de atac a hotărârilor judecătorești“. În susținerea netemeinicii excepției de neconstituționalitate, precizează că, prin faptul că legea prevede condițiile în care poate fi depusă o cerere de acordare a statutului de refugiat, se urmărește asigurarea celerității procedurii, având în vedere urgența impusă de natura cauzelor care fac obiectul dispozițiilor legale criticate. Menționează și că, în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (7) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000, împotriva hotărârii prin care a fost respinsă ca inadmisibilă o nouă cerere de acordare a statutului de refugiat se poate face plângere la instanța de judecată competentă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, conform încheierii de sesizare, prevederile art. 16 alin. (3) lit. a) și alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din

3 septembrie 2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 323/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 27 iunie 2001. Ulterior sesizării Curții Constituționale, Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.136 din 1 decembrie 2004. Cu acest prilej s-a procedat la renumerotarea textelor de lege, art. 16 devenind art. 17. În consecință, obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă art. 17 alin. (3) lit. a) și alin. (6), care are următorul conținut normativ:

— Art. 17 alin. (3) lit. a) și alin. (6): „(3) O nouă cerere de acordare a statutului de refugiat poate fi depusă numai dacă a fost pronunțată o hotărâre definitivă și irevocabilă asupra cererii anterioare și numai dacă sunt îndeplinite alternativ următoarele condiții:

a) pe parcursul procedurii de soluționare a cererii anterioare au apărut elemente noi care nu au putut fi prezentate, din motive neimputabile solicitantului, cu condiția ca aceste elemente să nu fie rezultatul unor acțiuni provocate în scopul obținerii unei forme de protecție din partea statului român. Solicitantul este obligat să facă dovada existenței noilor motive invocate și a imposibilității prezentării lor cu ocazia soluționării cererii anterioare;

[...]

(6) Hotărârea prin care se acordă accesul la soluționarea unei noi cereri de acordare a statutului de refugiat are ca efect și anularea dispoziției de a părăsi teritoriul României, prevăzută în hotărârea anterioară, solicitantul urmând să beneficieze de drepturile prevăzute la art. 14.“

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție, care prevăd că „Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil“.

De asemenea, autorul excepției invocă în susținerea acesteia și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, al cărui conținut este următorul:

— Art. 6 paragraful 1: „1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale ce fac obiectul excepției de neconstituționalitate sunt în deplină concordanță cu prevederile constituționale ale art. 21 alin. (3), referitoare la dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, precum și cu cele cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților

fundamentale, care privesc procesul echitabil și dreptul persoanei de a se plânga unei instanțe. Textele criticate nu conțin interdicții pentru persoanele interesate de a se adresa instanțelor judecătorești și de a se folosi de toate garanțiile procesuale care condiționează, într-o societate democratică, procesul echitabil.

Astfel, critica referitoare la art. 17 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 nu poate fi reținută, întrucât este eronată afirmația prin care autorul susține că accesul la o nouă procedură de acordare a unei forme de protecție este limitat doar pentru obținerea statutului de refugiat, „fiind exclusă, astfel, cealaltă formă de protecție prevăzută de legea specială, respectiv protecția umanitară condiționată”. Dispozițiile criticate trebuie coroborate cu cele ale art. 15 alin. (1) din aceeași ordonanță, în care sunt enumerate soluțiile ce pot fi pronunțate de funcționarii Oficiului Național pentru Refugiați, anume desemnați, în urma analizării cererii de acordare a statutului de refugiat, și anume acordarea statutului de refugiat, acordarea protecției umanitare condiționate sau respingerea cererii de acordare a statutului de refugiat. Rezultă că, în momentul analizării cererii de obținere a statutului de refugiat, funcționarul competent va verifica, mai întâi, întrunirea condițiilor prevăzute de art. 2 alin. (1) din ordonanța criticată și, subsecvent, dacă va constata neîndeplinirea acestora, va aprecia dacă solicitantul nu întrunește condițiile stabilite de art. 5 din ordonanță, necesare pentru acordarea protecției umanitare condiționate. O nouă cerere de acordare a statutului de refugiat va fi soluționată pe baza unui raționament similar, fiind implicită acordarea protecției umanitare condiționate în ipoteza neîntrunirii condițiilor pentru obținerea formei superioare de protecție, adică a statutului de refugiat, dar existând acele condiții pentru acordarea protecției umanitare condiționate. Prin urmare, în realitate, nu poate fi vorba de o limitare a accesului la o nouă procedură de acordare a unei forme de protecție doar la statutul de refugiat, așa cum pretinde autorul excepției.

În ceea ce privește art. 17 alin. (3) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000, se observă că acesta este o normă procedurală, care reglementează una dintre condițiile de admisibilitate a unei noi cereri de acordare a statutului de refugiat. Curtea Constituțională a statuat, cu valoare de

principiu, în Decizia Plenului nr. 1 din 8 februarie 1994, că „legiuitorul poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură, ca și modalitățile de exercitare a drepturilor procedurale, principiul liberului acces la justiție presupunând posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a utiliza aceste proceduri, în formele și în modalitățile instituite de lege”. De altfel, în cazul de față, condiționarea introducerii unei noi cereri de acordare a statutului de refugiat de dovedirea existenței noilor motive invocate și a imposibilității prezentării lor cu ocazia soluționării cererii anterioare este impusă de necesitatea respectării principiului statuat în art. 57 din Constituție, conform căruia „*Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință [...]*”. Textul de lege criticat transpune esența acestei dispoziții constituționale, înlăturând posibilitatea solicitantului de a beneficia în mod nejustificat de statutul de refugiat, obținut cu rea-credință.

În susținerea criticii de neconstituționalitate a art. 17 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000, autorul afirmă în mod eronat că „anularea dispoziției de părăsire a teritoriului intervine doar în situația admiterii de către autoritatea administrativă a cererii de acces la o nouă procedură, în situația respingerii acestei cereri, solicitantul putând fi oricând îndepărtat de pe teritoriul României”. În examinarea excepției, trebuie avută în vedere o interpretare sistematică a conținutului normativ al Ordonanței Guvernului nr. 102/2000, autorul ignorând cu desăvârșire dispoziții edificatoare ale acesteia. Astfel, la alin. (7) al art. 17 se prevede că „Împotriva hotărârii prin care a fost respinsă ca inadmisibilă o nouă cerere de acordare a statutului de refugiat se poate face plângere”. În ceea ce privește soluționarea acestei plângeri, alin. (8) al art. 17 face trimitere la dispozițiile procedurale cuprinse în art. 16. Acesta din urmă prevede în mod expres, în fraza a doua a alin. (1), că introducerea plângerii suspendă executarea dispoziției de părăsire a teritoriului României. Pe cale de consecință, rezultă că introducerea plângerii împotriva hotărârii pronunțate în noua cerere de acordare a statutului de refugiat suspendă executarea dispoziției de părăsire a teritoriului, inclusiv în situația vizată de autorul excepției.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 17 alin. (3) lit. a) și alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000 privind statutul și regimul refugiaților în România, excepție ridicată Shuai Guifang în Dosarul nr. 3.975/RF/2004 al Tribunalului București — Secția a VIII-a pentru conflicte de muncă și litigii de muncă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 mai 2005.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

privind aprobarea Normelor metodologice pentru aparatul de control financiar al statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

În baza prevederilor art. 6 din Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, cu modificările ulterioare,

având în vedere dispozițiile art. 11 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 208/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice și a Agenției Naționale de Administrare Fiscală,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice pentru aparatul de control financiar al statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial

al României, Partea I.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 316/1991 privind normele de lucru și normele privind sarcinile aparatului de control financiar.

Ministrul finanțelor publice,
Ionel Popescu

București, 24 iunie 2005.
Nr. 889.

ANEXĂ

NORME METODOLOGICE

pentru aparatul de control financiar al statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

I. Programarea și organizarea activității de control financiar al statului

1. Activitatea de control financiar al statului se exercită prin Direcția de control financiar și structurile subordonate aparținând direcțiilor generale ale finanțelor publice județene, a municipiului București și Direcției generale de administrare a marilor contribuabili din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Aceasta se desfășoară în baza unor programe anuale, trimestriale și lunare, aprobate de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

2. Proiectul programului de activitate pentru întregul aparat de control financiar al statului din Agenția Națională de Administrare Fiscală se întocmește de Direcția de control financiar, până la data de 15 a penultimei luni din trimestru, pentru trimestrul următor, pe baza sarcinilor primite de la conducerea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, a propunerilor primite de la direcțiile din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală și Ministerului Finanțelor Publice și de la structurile de control teritoriale.

3. Structurile de control din cadrul Direcției generale de administrare a marilor contribuabili și direcțiilor generale ale finanțelor publice teritoriale, pe baza sarcinilor ce le revin din programul aprobat, vor întocmi propriile programe de activitate, pe care le vor transmite Direcției de control

financiar din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, până la data de 20 a ultimei luni din trimestru pentru trimestrul următor.

Toate acțiunile de control care nu se regăsesc în programul aprobat de conducerea Agenției Naționale de Administrare Fiscală se vor înscrie separat la „alte acțiuni”, menționându-se natura acțiunii și cine a aprobat-o.

4. Selectarea agenților economici la care se va efectua controlul financiar și stabilirea duratei acestuia se vor face cu respectarea strictă a prevederilor art. 10 și 11 din Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, cu modificările ulterioare, de către organul financiar competent.

În scopul întăririi disciplinei economico-financiare la agenții economici la care statul, direct sau printr-o instituție ori autoritate publică, are calitatea de acționar, în urma analizelor lunare efectuate pe baza raportărilor primite, Agenția Națională de Administrare Fiscală poate dispune, ori de câte ori este cazul, efectuarea unor acțiuni de control financiar.

5. Procedura de selectare a agenților economici va ține cont, în principal, de:

a) importanța agentului economic (strategică, națională, regională, locală);

b) situația economico-financiară a agenților economici (pierderi, arierate);

c) facilități acordate (ajutor de stat, credite interne și externe cu garanția statului, fonduri comunitare, fonduri de cofinanțare etc.);

d) programe de restructurare a activității economice.

6. La agenții economici la care statul, direct sau printr-o instituție ori autoritate publică, are calitatea de acționar, de regulă, controlul financiar precedă inspecția fiscală.

7. În scopul evitării controalelor paralele sau repetate, al depășirii duratei verificării și creșterii eficienței economice a activității de control, fiecare direcție va ține o evidență strictă a acțiunilor de control financiar pentru fiecare agent economic la care statul, direct sau printr-o instituție ori autoritate publică, are calitatea de acționar.

8. În condițiile în care în efectuarea controlului financiar nu se pot respecta termenele stabilite prin program, conducătorul direcției va analiza condițiile concrete și va putea dispune prelungirea duratei acțiunii fără a influența realizarea celorlalte acțiuni prevăzute în programul de activitate și fără depășirea duratei maxime prevăzute de lege.

9. Activitatea de pregătire profesională continuă a întregului aparat din centrală și teritoriu asupra reglementărilor bugetare, financiar-contabile, fiscale, precum și de pregătire a activității de control financiar pe baza tematicilor și obiectivelor de control se desfășoară la sediu, la începutul fiecărei luni, potrivit programului de activitate și în conformitate cu prevederile legii privind statutul funcționarilor publici.

10. Înaintea desfășurării controlului financiar, organul de control financiar are obligația să înștiințeze agentul economic în legătură cu acțiunea care urmează să se desfășoare prin transmiterea unui aviz de control.

Avizul de control va cuprinde temeiul juridic și data de începere a controlului financiar, potrivit anexei nr. 1.

Agentul economic are posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a controlului financiar, o singură dată, pentru motive justificate.

11. Avizul de control se comunică agentului economic, în scris, înainte de începerea controlului financiar, astfel:

a) cu 30 de zile, pentru agenții economici care fac parte din categoria marilor contribuabili;

b) cu 15 zile, pentru ceilalți agenți economici.

12. Comunicarea avizului de control nu este necesară:

a) pentru soluționarea unor cereri ale agentului economic;

b) în cazul unor acțiuni îndeplinite ca urmare a solicitării unor autorități publice, potrivit legii;

c) în cazul acceptării voluntare de către agentul economic.

13. Controlul financiar se efectuează la regii autonome, societăți naționale, companii naționale, societăți comerciale la care statul, direct sau printr-o instituție ori autoritate publică, are calitatea de acționar și la alți agenți economici în legătură cu îndeplinirea obligațiilor financiare și fiscale față de stat.

La începerea controlului financiar, organul de control financiar este obligat să prezinte agentului economic

legitimația de control și ordinul de serviciu semnat de conducătorul organului de control. Începerea controlului financiar trebuie consemnată în registrul unic de control.

Controlul financiar se desfășoară, de regulă, în spațiile de lucru ale agentului economic, care trebuie să pună la dispoziție un spațiu adecvat, precum și logistica necesară desfășurării controlului.

Organul de control financiar are dreptul să inspecteze locurile în care se desfășoară activitatea, în prezența agentului economic sau a unei persoane desemnate de acesta.

14. În executarea atribuțiilor prevăzute în art. 5 din Legea nr. 30/1991, cu modificările ulterioare, principalele obiective ale controlului financiar sunt:

a) modul de respectare a disciplinei economico-financiare și de realizare a prevederilor din bugetul de venituri și cheltuieli;

b) modul de administrare și gestionare a mijloacelor materiale și a fondurilor financiare de către regiile autonome, societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale la care statul, direct sau printr-o instituție ori autoritate publică, are calitatea de acționar;

c) modul de utilizare a ajutorului de stat (subvenții, alocații, credite cu garanția statului, fonduri, facilități etc.), potrivit destinației prevăzute de lege;

d) exactitatea și realitatea înregistrărilor în evidențe, stabilirea corectă și îndeplinirea integrală a obligațiilor financiare și fiscale față de stat;

e) calitatea managementului.

15. La finalizarea controlului financiar, se va solicita reprezentantului agentului economic o declarație scrisă, pe propria răspundere, din care să rezulte că au fost puse la dispoziție toate documentele și informațiile solicitate. În declarație se va menționa și dacă au fost restituite toate documentele solicitate și puse la dispoziție de agentul economic.

II. Întocmirea actelor de control

16. Organele de control financiar întocmesc, de regulă, următoarele acte de control:

a) proces-verbal de control financiar;

b) proces-verbal intermediar;

c) proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor;

d) notă de constatare;

e) notă unilaterală;

f) notă de prezentare;

g) raport de inspecție fiscală.

Proces-verbal de control financiar

17. Procesul-verbal de control financiar este un act bilateral care se semnează de către organul de control financiar și de reprezentantul legal al agentului economic. Conținutul orientativ al procesului-verbal de control financiar este prezentat în anexa nr. 2. Constatările ce se înscriu în procesul-verbal de control financiar trebuie să fie precise, bazate pe date și documente expuse clar, eliminându-se orice elemente și descrieri personale, inutile și neconcludente, care încarcă nejustificat conținutul procesului-verbal de control financiar. La procesul-verbal de

control financiar se vor anexa situații, tabele, documente, acte, note explicative, necesare susținerii constatărilor.

Neregulile constatate se vor consemna în procesul-verbal de control financiar în mod obligatoriu, cu precizarea concretă a actelor normative încălcate (articol, alineat) și cu determinarea exactă a influențelor financiare, bugetare și gestionare nefavorabile.

Pentru fiecare abatere înscrisă în procesul-verbal de control financiar se vor nominaliza persoanele care nu au respectat prevederile legale și funcțiile acestora.

Pentru fiecare abatere constatată prin procesul-verbal de control financiar se vor înscrie măsurile luate operativ în timpul controlului financiar, cu mențiunea documentelor pe baza cărora s-au materializat, sau măsurile dispuse în sarcina agentului economic, cu indicarea termenului de raportare a îndeplinirii acestora.

18. Organele de control financiar pot solicita note explicative reprezentantului sau oricărui angajat al agentului economic, care să contribuie la stabilirea unor elemente relevante din activitatea agentului economic, ce pot influența procesul-verbal de control financiar.

19. Notele explicative se întocmesc potrivit modelului prezentat în anexa nr. 3 și se iau în orice etapă a controlului financiar pentru clarificarea și definitivarea constatărilor privind nerespectarea prevederilor actelor normative. Întrebările vor fi formulate în mod clar, concis și concret, pentru a da posibilitatea unor răspunsuri la obiect.

În cazul în care persoana în cauză refuză să răspundă la întrebări, organele de control financiar vor transmite întrebările printr-o adresă scrisă, înregistrată la agentul economic, stabilind un termen util de cel puțin 5 zile lucrătoare pentru formularea răspunsului.

Refuzul de a răspunde la întrebări va fi consemnat în procesul-verbal de control financiar și se vor aplica sancțiunile prevăzute de lege.

20. Pentru constatările privind săvârșirea unor fapte care ar putea întruni elemente constitutive ale unei infracțiuni, în condițiile prevăzute de legea penală, organul de control întocmește un proces-verbal de control financiar separat, care va fi înaintat organelor abilitate prin lege pentru efectuarea cercetărilor. În cazul în care cel supus controlului refuză să semneze procesul-verbal de control financiar, organul de control financiar va consemna despre aceasta în procesul-verbal de control financiar.

21. Agentul economic va fi informat pe parcursul desfășurării controlului financiar asupra constatărilor rezultate din control.

La încheierea controlului financiar, organul de control financiar va prezenta agentului economic constatările și consecințele, acordându-i acestuia posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere în scris, cu excepția cazului în care agentul economic renunță la acest drept.

După analizarea punctului de vedere prezentat de agentul economic, organul de control financiar va proceda la definitivarea actului de control.

22. Procesul-verbal de control financiar se va comunica agentului economic și, după semnarea de către reprezentantul său legal, se va înregistra la registratura

acestuia. Data comunicării se va considera data înregistrării la agentul economic.

Procesul-verbal de control financiar va fi înregistrat la registratura organului de control financiar, în termen de 3 zile de la încheierea controlului financiar.

În cazul în care reprezentantul legal al agentului economic refuză sau tergiversează semnarea, procesul-verbal de control financiar va fi comunicat printr-o scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau/și prin alte mijloace, cum ar fi fax sau e-mail, dacă se asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia. Data primirii de către agentul economic a scrisorii, a faxului sau a e-mailului se consideră ca fiind data comunicării procesului-verbal de control financiar.

23. După finalizarea controlului financiar se va întocmi formularul „Dispoziție obligatorie“, potrivit modelului prezentat în anexa nr. 4. Dispoziția obligatorie se transmite la sediul agentului economic controlat și cuprinde măsurile stabilite în sarcina acestuia și termenele până la care acesta este obligat să comunice organului de control financiar modul de ducere la îndeplinire.

Dispoziția obligatorie se întocmește de către organul de control financiar, se avizează de șeful de serviciu și se aprobă de conducătorul activității de control financiar.

Agentul economic are obligația să îndeplinească măsurile dispuse prin procesul-verbal de control financiar, în termenele și condițiile stabilite de către organele de control financiar, în caz contrar aplicându-se sancțiunile prevăzute de lege.

24. Organul de control financiar poate îndrepta erorile materiale din cuprinsul procesului-verbal de control financiar din oficiu sau la cererea agentului economic, astfel:

a) Dacă îndreptarea erorii materiale se face prin adăugări sau ștersături operate în cuprinsul procesului-verbal de control financiar, acestea vor fi semnate și ștampilate de organul de control, în caz contrar nefiind luate în considerare. Îndreptarea erorii materiale va fi operată pe toate exemplarele originale ale procesului-verbal de control financiar. După efectuarea îndreptării erorii materiale, organul de control financiar are obligația de a comunica agentului economic de îndată operațiunea efectuată.

b) În cazul în care îndreptarea erorii materiale nu se poate efectua direct pe actul de control, se emite un nou proces-verbal de control financiar, care, de asemenea, va fi comunicat agentului economic.

Procesul-verbal intermediar

25. Procesul-verbal intermediar este un act bilateral, care se semnează de către organul de control financiar și de reprezentantul legal al agentului economic. Acesta se întocmește la unitățile subordonate agentului economic, are structura procesului-verbal de control financiar și nu poate fi atacat pe cale administrativă sau judecătorească.

Procesul-verbal intermediar este anexa la procesul-verbal de control financiar care se întocmește la agentul economic.

Constatările din procesul-verbal intermediar se vor analiza și se vor prelua în procesul-verbal de control

financiar, în funcție de prevederile legale, de realitatea constatărilor și de respectarea procedurilor specifice de control.

Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor

26. Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor se încheie pentru acele fapte ale căror constatare și sancționare sunt de competența organelor de control financiar, în condițiile legii și în conformitate cu procedura stabilită prin legislația în vigoare privind regimul juridic al contravențiilor.

Nota de constatare

27. Nota de constatare se întocmește atunci când în cursul controlului financiar se fac constatări a căror reconstituire ulterioară nu este întotdeauna posibilă sau care nu pot fi dovedite și în alte situații apreciate de organele de control financiar.

În nota de constatare se consemnează situațiile de fapt, precum și măsurile luate operativ pentru remedierea deficiențelor constatate. În situații mai deosebite este indicată folosirea martorilor la stabilirea realității faptelor constatate.

Nota de constatare se semnează de organul de control financiar, de către reprezentantul legal al agentului economic și de persoanele la care se referă constatarea, precum și de martori, după caz. Nota de constatare este anexă la procesul-verbal de control financiar.

Nota unilaterală

28. Nota unilaterală se întocmește în cazurile în care, în urma controlului financiar, nu s-au constatat abateri ori acestea, prin volumul și importanța lor, nu justifică întocmirea de procese-verbale de control financiar.

În nota unilaterală organele de control financiar vor arăta, concret, ce anume documente au controlat și constatățile făcute.

Nota de prezentare

29. La actele de control încheiate se anexează notele de prezentare care vor cuprinde, în principal, următoarele:

a) organele sau persoanele, după caz, în afara agentului economic controlat, care au dat dispoziții ce au determinat abaterile respective;

b) problemele care necesită control financiar în continuare și/sau extinderea controlului la alți agenți economici, făcându-se propunerile corespunzătoare;

c) măsurile ce mai trebuie luate în continuare de agentul economic controlat și de organul care a dispus controlul financiar;

d) propuneri de aplicare a unor sancțiuni disciplinare, de imputare sau de transmitere organelor abilitate prin lege pentru efectuarea cercetărilor, după caz;

e) propuneri de modificare, completare, actualizare a cadrului normativ în domeniul supus controlului financiar.

În cazul în care organul de control financiar nu are nimic de arătat sau de propus față de cele cuprinse în actul de control, nu se mai întocmește nota de prezentare.

Raportul de inspecție fiscală

30. Potrivit prevederilor art. 5 din Legea nr. 30/1991, cu modificările ulterioare, organele de control financiar au obligația să verifice exactitatea și realitatea înregistrărilor în evidențele prevăzute de lege, urmărind stabilirea corectă și achitarea integrală a obligațiilor financiare și fiscale față de stat.

Constatățile de natură financiară, bugetară și gestionară se consemnează în procesul-verbal de control financiar.

Constatățile fiscale se consemnează în raportul de inspecție fiscală și în alte acte administrative fiscale, după caz, cu respectarea prevederilor Codului de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

III. Soluționarea plângerilor

31. Împotriva procesului-verbal de control financiar se poate formula plângere prealabilă în condițiile art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

32. Plângerea prealabilă formulată împotriva procesului-verbal de control financiar, în condițiile prezentelor norme metodologice, este calea administrativă de atac prin care se solicită autorității publice emitente reexaminarea procesului-verbal de control financiar, în sensul revocării acestuia.

33. Plângerea prealabilă se formulează în scris și va cuprinde:

- a) datele de identificare a contestatorului;
- b) obiectul plângerii;
- c) motivele de fapt și de drept;
- d) dovezile pe care se întemeiază;
- e) semnătura și ștampila contestatorului.

Contestatorul poate depune în dovedirea plângerilor formulate acte care nu au fost avute în vedere de organul de control financiar.

Plângerea prealabilă nu poate avea ca obiect alte sume și măsuri decât cele stabilite prin actul atacat.

34. Plângerea prealabilă se depune la direcția din care face parte organul de control financiar al cărui act este atacat, în termenele prevăzute la art. 7 din Legea nr. 554/2004.

În cazul în care plângerea prealabilă este depusă la un organ necompetent din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, aceasta va fi înaintată, în termen de 5 zile de la data primirii, organului emitent al actului atacat.

Plângerea prealabilă formulată împotriva procesului-verbal de control financiar se soluționează de către direcția din care face parte organul de control financiar al cărui act este atacat, printr-un compartiment special constituit.

35. Plângerea prealabilă poate fi retrasă de contestator până la soluționarea acesteia. Organul de soluționare competent va comunica contestatorului decizia prin care se ia act de renunțarea la plângere.

Prin retragerea plângerii prealabile nu se pierde dreptul de a se înainta o nouă plângere în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

36. În soluționarea plângerii prealabile, organul competent se pronunță prin decizie.

Decizia în soluționarea plângerii prealabile este definitivă în sistemul căilor administrative de atac.

37. Decizia se emite în formă scrisă și va cuprinde: preambulul, considerentele și dispozitivul.

a) Preambulul cuprinde: denumirea organului de control investit cu soluționarea, numele sau denumirea contestatorului, sediul social al acestuia, numărul de înregistrare a plângerii prealabile la organul de soluționare competent și obiectul cauzei.

b) Considerentele cuprind motivele de fapt și de drept care au format convingerea organului de control competent în emiterea deciziei.

c) Dispozitivul cuprinde soluția pronunțată, calea de atac, termenul în care aceasta poate fi exercitată și instanța competentă.

Decizia se semnează de către conducătorul direcției din care face parte organul de control financiar al cărui act a fost atacat.

38. În soluționarea plângerii prelabile organul de control competent va verifica motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii procesului-verbal de control financiar. Analiza plângerii prelabile se face în raport de susținerile părților, de dispozițiile legale invocate de acestea și de documentele existente la dosarul cauzei. Soluționarea plângerii prelabile se face în limitele sesizării.

Organul de soluționare competent pentru lămurirea cauzei poate solicita punctul de vedere al direcțiilor de specialitate din minister sau al altor instituții și autorități.

Prin soluționarea plângerii prelabile nu se poate crea o situație mai grea contestatorului în propria cale de atac.

39. Prin decizie plângerea prelabilă va putea fi admisă, în totalitate sau în parte, ori respinsă.

În cazul admiterii plângerii se decide, după caz, anularea totală sau parțială a actului atacat.

40. Dacă organul de soluționare competent constată neîndeplinirea unei condiții procedurale, plângerea prelabilă va fi respinsă fără a se proceda la analiza pe fond a cauzei.

Plângerea prelabilă nu poate fi respinsă dacă poartă o denumire greșită.

41. Decizia se comunică contestatorului, precum și organului emitent al actului atacat.

Deciziile emise în soluționarea plângerilor prelabile pot fi atacate la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă.

IV. Evidența, urmărirea și raportarea rezultatelor activității de control financiar

42. Compartimentele de lucru din direcția de control financiar și structurile subordonate din cadrul direcțiilor generale din teritoriu vor asigura, ori de câte ori este necesar, urmărirea la agenții economici controlați a aplicării măsurilor stabilite în timpul controlului sau a celor transmise prin documentele de valorificare.

43. Pentru fiecare proces-verbal de control financiar se va întocmi fișa rezultatelor controlului, conform modelului prezentat în anexa nr. 5. În fișă se vor înscrie constatările proprii ale echipei de control.

44. Datele din fișa rezultatelor controlului se vor organiza în evidențe informatizate. Aceste evidențe vor servi la aprecierea activității desfășurate de organele de control financiar, a calității activității aparatului de control și îmbunătățirii managementului controlului.

45. Structurile subordonate din cadrul direcțiilor generale din teritoriu vor raporta Direcției de control financiar controalele efectuate și rezultatele acestora, după cum urmează:

a) la termenele fixate, prin program sau tematică, ori în termen de 5 zile de la finalizarea controlului financiar;

b) în termen de 10 zile de la încheierea trimestrului, Raportul privind modul de realizare a programului de control pe trimestrul încheiat.

46. Direcția de control financiar va prezenta conducerii Agenției Naționale de Administrare Fiscală raportul anual asupra activității aparatului de control din centrală și din teritoriu.

ANEXA Nr. 1

la normele metodologice

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ
Direcția de control financiar

Nr.

AVIZ DE CONTROL FINANCIAR

Denumirea agentului economic:

Codul de identificare fiscală:

Sediul social:

Domnului/Doamnei președinte al consiliului de administrație/director general

Vă facem cunoscut că, începând cu data de, veți face obiectul unui control financiar, având ca obiective:

- execuția bugetului de venituri și cheltuieli;
- administrarea și gestionarea resurselor materiale și financiare;
- respectarea disciplinei financiar-contabile și fiscale în conformitate cu reglementările în domeniu;
- verificarea modului de organizare și conducere a evidenței financiare și contabile;
- calitatea activității manageriale.

Vă rugăm să luați măsurile necesare pentru a pune la dispoziție organelor de control financiar toate documentele financiare, contabile și fiscale și alte elemente justificative relevante și pentru a asigura toate condițiile necesare bunei desfășurări a controlului financiar, potrivit prevederilor art. 8 din Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, cu modificările ulterioare.

În măsura în care contabilitatea dumneavoastră este informatizată, urmează să asigurați ansamblul informațiilor, datelor și documentelor arhivate în format electronic, precum și aplicațiile informatice cu ajutorul cărora s-au întocmit.

Pe parcursul controlului financiar aveți dreptul de a beneficia de asistență de specialitate și/sau juridică.

Controlul financiar se va desfășura cu respectarea prevederilor Legii nr. 30/1991, cu modificările ulterioare, ale Codului fiscal, ale Codului de procedură fiscală și ale altor reglementări legale în materie.

Menționăm că aveți posibilitatea de a solicita o singură dată amânarea datei de începere a controlului financiar pentru motive justificate.

Prezentul aviz de control financiar a fost emis în baza Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 889/2005.

Conducătorul activității de control financiar,

.....
(funcția, numele, prenumele, semnătura, ștampila)

Persoana de contact: Telefon:

*ANEXA Nr. 2
la normele metodologice*

PROCES-VERBAL DE CONTROL FINANCIAR

încheiat la data de

Procesul-verbal de control financiar se întocmește de echipa de control financiar pentru consemnarea aspectelor constatate ca urmare a verificării obiectivelor stabilite prin tematica de control și dispunerea de măsuri pentru remedierea deficiențelor semnalate.

CAPITOLUL 1

Date privind controlul financiar

Prezentarea organelor de control financiar care efectuează verificarea și care întocmesc procesul-verbal de control financiar, precizându-se, pentru fiecare, numele și prenumele, funcția, numărul legitimației, direcția din care face parte și numărul/data ordinului de serviciu

De asemenea, se vor preciza:

- temeiul legal al efectuării controlului financiar;
- numărul și data transmiterii avizului de control. În cazul în care data începerii controlului financiar a fost amânată, se vor specifica numărul și data acordului, precum și noul termen aprobat;
- numărul de înregistrare și data începerii controlului financiar înscrisă în Registrul unic de control;
- perioada supusă verificării;
- perioada în care s-a desfășurat controlul financiar, precum și locul de desfășurare;
- definirea obiectivului controlului financiar în corelație cu tematica înscrisă în ordinul de serviciu.

CAPITOLUL 2

Date privind agentul economic

2.1. Datele de identificare a agentului economic: denumirea, sediul social, numărul de înregistrare la oficiul registrului comerțului, codul de identificare fiscală, data de la care a devenit plătitor de T.V.A. — prin opțiune sau prin depășirea plafonului legal, codul CAEN (activitatea principală desfășurată), forma de proprietate

2.2. Mărimea capitalului social și modificările intervenite în structura acestuia, acționari (cu pondere semnificativă în capitalul social)

2.3. Date generale privind programele și strategiile specifice sectorului de activitate al agentului economic

2.4. Titluri de participare deținute la alte societăți, pe termen lung sau speculative

2.5. Obiectul de activitate

2.6. Prezentarea tuturor conturilor bancare în comparație cu cele cuprinse în declarațiile depuse la Administrația Finanțelor Publice

2.7. Verificarea evidenței documentelor cu regim special, cu prezentarea actelor cu care au fost achiziționate: plaja de numere pentru facturile achiziționate, facturile utilizate, alte documente cu regim special, documente cu regim special anulate, stocul celor rămase

2.8. Prezentarea subunităților contribuabilului cu precizări specifice, dacă este cazul, pentru cele care prezintă un interes deosebit (declararea punctelor de lucru, respectarea regimului autorizărilor, antrepozit fiscal, utilizator final)

2.9. Persoanele care asigură conducerea activității agentului economic verificat

2.10. Modul de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin actele de control anterioare.

CAPITOLUL 3

Execuția bugetului de venituri și cheltuieli

3.1. Rezultatele financiare obținute în perioada controlată:

— analiza execuției bugetelor de venituri și cheltuieli, în structură (gradul de realizare a veniturilor, de efectuare a cheltuielilor și obținerea rezultatelor, gradul de realizare a principalilor indicatori economico-financiari, cauzele nerealizărilor sau depășirilor, responsabilități, concluzii etc.).

3.2. Modul de fundamentare și realizare a veniturilor și cheltuielilor:

— analiza comparativă, în dinamică, a evoluției cheltuielilor, veniturilor, rezultatelor și principalilor indicatori economico-financiari, în prețuri curente și comparabile, determinarea trendului eficienței activității economice desfășurate;

— analiza critică a cheltuielilor efectuate, a încadrării acestora în prevederile legale, a necesității, realității, legalității și oportunității angajării lor, influențele deficiențelor constatate asupra execuției bugetului de venituri și cheltuieli, a indicatorilor economico-financiari, precum și asupra principiului fidelității situațiilor de sinteză și raportare;

— analiza modului de realizare a veniturilor și înregistrarea corectă și în totalitate a acestora în contabilitate, în perioada la care se referă, influențele deficiențelor constatate asupra execuției bugetului de venituri și cheltuieli, a indicatorilor economico-financiari, precum și asupra principiului fidelității situațiilor de sinteză și raportare;

— corelarea datelor înscrise în bugetul de venituri și cheltuieli cu cele prevăzute în programele și strategiile specifice sectorului de activitate al agentului economic.

CAPITOLUL 4

Administrarea și gestionarea resurselor materiale și financiare

4.1. Modul de gestionare a bunurilor din domeniul public și privat al statului, aflate în administrarea agentului economic. În acest sens se vor urmări:

— efectuarea inventarierii anuale a bunurilor din domeniul public al statului, aflate în administrarea agentului economic;

— verificarea listelor de inventariere pentru bunurile depreciate, inutilizabile, deteriorate sau greu vandabile, comenzi în curs, precum și creanțele și obligațiile incerte sau în litigiu;

— modul de evidențiere, legalitatea mișcărilor și transferurilor, înregistrarea în contabilitate a bunurilor aparținând domeniului public și privat al statului;

— conservarea și întreținerea bunurilor aparținând domeniului public și privat al statului.

4.2. Modul de gestionare a patrimoniului propriu al agenților economici:

— inventarierea anuală a elementelor de activ și pasiv, precum și a bunurilor deținute cu orice titlu aparținând altor persoane juridice și fizice conform reglementărilor legale;

— stabilirea rezultatelor inventarierii, modul de verificare și înregistrare a acestora în contabilitate.

4.3. Respectarea modului de utilizare a subvențiilor, alocațiilor și transferurilor acordate de la bugetul general consolidat al statului. În acest sens se vor urmări:

— verificarea notelor de fundamentare privind solicitarea alocațiilor și subvențiilor;

— verificarea și avizarea transferurilor și subvențiilor acordate de la bugetul general consolidat al statului în baza actelor normative date în aplicarea legii bugetare anuale și altor acte normative;

— verificarea modului de utilizare a sumelor reprezentând transferuri și subvenții acordate de la bugetul general consolidat al statului.

4.4. Respectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice:

— verificarea încadrării achizițiilor în programul anual de investiții;
— legat de respectarea procedurii de achiziții publice, se vor verifica: anunțul/invitația de participare la procedura de achiziții, documentarea pentru elaborarea și prezentarea ofertei, actul de numire a comisiei de evaluare a ofertelor prezentate și hotărârea comisiei privind oferta câștigătoare.

4.5. Modul de utilizare a creditelor interne sau externe cu garanția statului:

— existența scrisorilor de garanție emise de stat privind împrumuturile externe contractate de agenții economici, concordanța scrisorii de garanție cu acordul de împrumut extern;
— verificarea convențiilor de garanție încheiate între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, și beneficiarul scrisorii de garanție, respectiv rambursarea ratelor scadente, comisionul de risc și dobânzile aferente împrumuturilor garantate de stat;
— modul de constituire și rambursare a ratelor scadente, a comisionului de risc și a dobânzilor aferente împrumuturilor cu garanția statului;
— modul de respectare a utilizării creditelor obținute cu garanția statului, conform destinațiilor prevăzute în actele normative.

4.6. Modul de realizare și evidențiere a veniturilor totale. În acest sens se vor urmări:

— modul de derulare a contractelor economice încheiate cu partenerii interni și externi, de respectare a prevederilor contractuale;
— modul de fundamentare a prețurilor și tarifelor;
— modul de respectare a legalității și eficienței eventualelor asocieri cu terțe persoane, urmărindu-se dacă au fost cazuri de achiziționări prin intermediari (societăți comerciale cu capital privat), precum și dacă au fost efectuate plăți cu anticipație la aprovizionările cu mărfuri, executări de lucrări sau prestări de servicii;
— nivelul chiriilor percepute și încasate, stadiul de încasare a contractelor de închiriere către terți a mijloacelor fixe și a activelor din patrimoniul agentului economic (cauzele încasării cu întârziere față de scadențe, responsabilități etc.);
— verificarea contului de „venituri realizate în avans“, în sensul realității conținutului său.

4.7. Modul de utilizare a resurselor financiare. În acest sens se va urmări modul de respectare a legalității, realității, oportunității și eficienței următoarelor categorii de cheltuieli:

— cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate a angajaților agentului economic, inclusiv cu mijloacele de transport proprii;
— cheltuieli de protocol, reclamă și publicitate, cheltuieli cu sponsorizarea și încadrarea acestora în limitele de deductibilitate fiscală prevăzute de lege;
— cheltuieli cu provizioanele și verificarea modului de constituire a acestora, urmărindu-se dacă sunt deductibile din punct de vedere fiscal;
— cheltuieli aferente ieșirilor din vânzare/casare/lipsa imobilizărilor, respectiv a celor privind consumul diferitelor elemente de stocuri, existența documentelor primare care atestă aceste operațiuni și urmărirea deductibilității acestora;
— cheltuieli cu redevențe, locații de gestiune și chirii;
— cheltuieli cu întreținerea și reparațiile;
— cheltuieli privind asigurările și protecția socială;
— cheltuieli cu serviciile bancare, dobânzile bancare;
— cheltuieli cu sconturile acordate;
— cheltuieli cu diferențele de curs valutar;
— cheltuieli cu achiziția autoturismelor de lux, case de vacanță.

CAPITOLUL 5

Respectarea disciplinei financiar-contabile

5.1. Organizarea și exercitarea controlului financiar propriu al agentului economic:

— modul de organizare și exercitare a controlului financiar preventiv, atât în faza de contractare, cât și în faza de plată, în conformitate cu reglementările legale;
— modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune (structuri, planuri de verificare, respectarea planurilor de verificare, frecvență, obiective, mod de exercitare, rezultate, valorificare, măsuri, deficiențe, implicații financiare etc.);
— modul de organizare și exercitare a auditului intern.

5.2. Organizarea și conducerea contabilității financiare:

- modul de înregistrare cronologică și sistematică în contabilitate a tuturor documentelor justificative privind bunurile mobile și imobile, disponibilitățile bănești, titlurile de valoare, drepturile și obligațiile, precum și modificările intervenite în urma operațiunilor patrimoniale efectuate;
- conducerea la zi și în forma prevăzută de lege a registrelor de contabilitate obligatorii;
- verificarea corelațiilor dintre datele înscrise în registrele de contabilitate și datele înscrise în documentele centralizatoare și de sinteză;
- modul de utilizare a conturilor, în sensul respectării conținutului și funcționalității acestora, așa cum este prevăzut în normele de aplicare a planului contabil general (se va avea în vedere modul de înregistrare în ceea ce privește corespondența dintre natura operațiilor economice și conținutul conturilor contabile, cu implicații asupra reflectării în mod fidel în situațiile financiare și fiscale ale agentului economic);
- înregistrarea operațiunilor în contabilitate pe bază de documente, care au calitatea de documente justificative, conform Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- modul de gestionare și utilizare a formularelor cu regim special, conform prevederilor legale;
- modul de efectuare a operațiunilor de reevaluare a imobilizărilor corporale, în conformitate cu prevederile legale.

5.3. Organizarea și conducerea contabilității de gestiune:

- modul de fundamentare a cheltuielilor care reflectă consumuri (norme de consum, realitatea pierderilor, deprecieri, modificări de stocuri);
- înregistrarea operațiilor privind colectarea și repartizarea cheltuielilor pe destinații, respectiv pe activități, secții, faze de fabricație, centre de costuri, centre de profit, după caz, precum și calculul costului de achiziție, de producție, de prelucrare a bunurilor intrate, obținute, lucrărilor executate, serviciilor prestate, producției în curs de execuție, imobilizărilor în curs etc.

5.4. Întocmirea situațiilor financiare și contabile:

- modul de întocmire a situațiilor financiare și contabile în conformitate cu prevederile legale.

5.5. Constituirea garanțiilor gestionare:

- constituirea garanțiilor gestionare potrivit reglementărilor în vigoare și actualizarea periodică a acestora;
- constituirea și depunerea garanțiilor la numirea administratorilor și a cenzorilor conform prevederilor legale.

5.6. Respectarea disciplinei de casă:

- justificarea avansurilor în termenul legal, pentru cheltuielile de aprovizionare cu mărfuri și pentru alte plăți care se fac în localitatea în care agentul economic are sediul;
- justificarea avansurilor în termenul legal, pentru cheltuielile de protocol sau pentru organizarea de conferințe, simpozioane și alte asemenea acțiuni, în limitele aprobate de conducătorul agentului economic;
- justificarea avansurilor în termenul legal pentru cheltuielile de deplasare în interes de serviciu, în limita sumelor convenite pentru plata transportului, diurnei, indemnizației și cazării pe timpul deplasării.

CAPITOLUL 6

Calitatea managementului

- Modul de îndeplinire a criteriilor de performanță;
- realizarea obiectivelor prevăzute în programele și strategiile multianuale.

CAPITOLUL 7

Concluzii și măsuri finale

- Sinteza principalelor deficiențe în administrarea și gestionarea resurselor materiale și financiare;
 - sinteza principalelor deficiențe în aplicarea reglementărilor financiare, contabile și fiscale.
- La terminarea controlului financiar au fost restituite toate actele și documentele puse la dispoziție organelor de control, cu excepția celor reținute, pentru care s-a întocmit proces-verbal de ridicare de înscrisuri.

Asupra modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin prezentul proces-verbal de control financiar veți comunica la Direcția de control financiar sau la structura de control financiar din cadrul direcției generale a finanțelor publice teritoriale, după caz, până la data de

Prezentul proces-verbal de control financiar s-a întocmit în 3 (trei) exemplare, înregistrate în Registrul unic de control sub nr., din care un exemplar a fost lăsat agentului economic, iar două exemplare au fost luate de organele de control financiar.

Împotriva procesului-verbal de control financiar se poate depune plângere prealabilă la organul emitent, în termenele prevăzute la art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

ANEXA Nr. 3

la normele metodologice

NOTĂ EXPLICATIVĂ

Subsemnatul/Subsemnata, având calitatea de la, de la data de/...../....., domiciliat/domiciliată în, județul/sectorul bd./str. nr. ..., bl., sc. ..., et. ..., ap., telefon, legitimat cu B.I./C.I./Pașaport seria, nr., eliberat de la data de/...../....., CNP, la întrebările puse de, având funcția de în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, Agenția Națională de Administrare Fiscală — Direcția (generală) în baza art. 8 din Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, cu modificările ulterioare, dau următoarele explicații:

1. Întrebare:
.....
.....
.....
.....
.....

1. Răspuns:
.....
.....
.....
.....
.....

2. Întrebare:
.....
.....
.....
.....
.....

2. Răspuns:
.....
.....
.....
.....
.....

3. Dacă mai aveți ceva de adăugat?

.....

Data și semnătura

.....

Data în fața noastră.

Echipa de control

.....

(numele, prenumele, nr. legitimației, semnătura)

ANEXA Nr. 4

la normele metodologice

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
 AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ
 Direcția de control financiar
 Nr. de înregistrare/....

DISPOZIȚIE OBLIGATORIE

Agentul economic verificat:
 – sediul social
 – codul de identificare fiscală
 – nr. de înregistrare la registrul comerțului

În baza art. 7 din Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, cu modificările ulterioare,

DISPUN :

I. (măsuri pentru înlăturarea și prevenirea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă);

II. (măsuri privind suspendarea unor dispoziții care nu sunt în concordanță cu reglementările financiar-contabile în vigoare);

III. (alte măsuri care se impun, în funcție de abaterile consemnate în procesele-verbale de control financiar).

Aprobat,	Avizat,	Întocmit,
Conducătorul activității de control financiar (funcția)	Șef serviciu (birou) coordonator	Organ de control financiar
Numele și prenumele	Numele și prenumele	Numele și prenumele
Semnătura și ștampila	Semnătura	Semnătura

FIȘA REZULTATELOR CONTROLULUI

1. Echipa de control
2. Agentul economic verificat:
 - sediul social
 - codul de identificare fiscală
 - nr. de înregistrare la registrul comerțului
3. Denumirea acțiunii:
4. Data: — începerii acțiunii;
— terminării acțiunii.
5. Nr. zile/om utilizate:
6. Perioada cuprinsă în control:
7. Contravenții aplicate:
 - număr;
 - valoare.
8. Amenzi încasate:
 - număr;
 - valoare.
9. Valori confiscate:
10. Imputații:
 - număr;
 - valoare.
11. Acte înaintate organelor abilitate prin lege pentru efectuarea cercetărilor:
 - număr;
 - valoare.
12. Diferențe în gestiune:
13. Alte rezultate:

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București,
 IBAN: RO75RNCB510100000120001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, tel./fax 410.77.36 și 410.47.23
 Tiparul: Regia Autonomă „Monitorul Oficial”

